

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ อุปสรรคของพยาบาลในการใช้ระบบสนับสนุนและให้ความรู้
เกี่ยวกับการดูแลตนเองแก่ผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน

ผู้เขียน นางสาวประทับจิต อินตะวงศา

ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีลักษณ์ วรรณฤทธิ์ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดวงฤดี ลาสุขะ กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคเบาหวานเป็นโรคเรื้อรัง ผู้ที่เป็นโรคเบาหวานจึงควรมีความรู้และสามารถดูแลตนเอง ในการควบคุมอาหาร การใช้ยา และการออกกำลังกาย เพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด และป้องกันภาวะแทรกซ้อน โดยพยาบาลเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้และแนะนำ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงอุปสรรคของ พยาบาล ในการใช้ระบบสนับสนุนและให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองแก่ผู้ที่เป็น โรคเบาหวาน ประชากรคือ พยาบาลอายุรกรรมโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จำนวน 126 ราย เครื่องมือที่ใช้ใน การรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและแบบสอบถามการใช้ระบบสนับสนุนและ ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองแก่ผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นจากการทบทวน วรรณกรรมและผ่านการทดสอบความตรงด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถามนี้ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามกิจกรรมการใช้ระบบสนับสนุนและ ให้ความรู้ ทดสอบความเชื่อมั่น โดยใช้ test-retest ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95 ส่วนที่ 2 แบบสอบถามอุปสรรคการใช้ระบบสนับสนุนและให้ความรู้ ทดสอบความเชื่อมั่น โดยใช้ KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 และส่วนที่ 3 แบบสอบถามสาเหตุที่ไม่ใช้ระบบ สนับสนุนและให้ความรู้ทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้ KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า

1. พยาบาลส่วนใหญ่(ร้อยละ77.8)ใช้ระบบสนับสนุนและให้ความรู้แก่ผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน โดยปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 67.34 ระดับน้อยร้อยละ 24.48 และระดับมากร้อยละ 8.16

2. อุปสรรคของพยาบาลในการใช้ระบบสนับสนุนและให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองแก่ผู้ที่เป็นโรคเบาหวานที่พบมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ลักษณะองค์กร ร้อยละ 75.51 ลักษณะพยาบาล ร้อยละ 64.96 ลักษณะของระบบสนับสนุนและให้ความรู้ ร้อยละ 56.63 และลักษณะการสื่อสารและเผยแพร่ระบบสนับสนุนและให้ความรู้ ร้อยละ 55.44

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ ควรส่งเสริมให้มีการใช้ระบบสนับสนุนและให้ความรู้แก่ผู้ที่เป็นโรคเบาหวานโดยการจัดอบรมพยาบาล และควรมีการสนับสนุนจากองค์กรเพิ่มขึ้นทั้งในด้านสถานที่และงบประมาณ

Independent Study Title Nurse's Barriers for Application of Supportive-educative System Regarding Self-care Among Persons with Diabetes Mellitus

Author Miss Prathabjit Intawongsa

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Taweeluk Vannarit Chairperson

Assistant Professor Duangruedee Lasuka Member

ABSTRACT

Diabetes Mellitus (DM) is a chronic illness. Persons with diabetes should have knowledge and self-care ability regarding dietary control, medication and exercise in order to control blood sugar and prevent complications. Therefore, nurses play an important role in helping to educate these people. The purpose of this descriptive study was to examine nurse's barriers for application of supportive-educative system regarding self-care among persons with DM. Population included 126 registered nurses working at Maharaj Nakhorn Chiang Mai Hospital. Research instruments included a Demographic Data Recording Form and Applying Supportive-educative System Regarding Self-care to Persons with Diabetes Mellitus Questionnaire (ASS) developed by the researcher. Content validity of the ASS was confirmed by a panel of experts. The ASS comprised of three parts; 1) Activities in Applying Supportive-educative System Questionnaire was reliable, examined by the test-retest, and found to be was 0.95; 2) Nurse's Barriers of Applying Supportive-educative System Questionnaire was reliable, tested by KR-20, and was 0.89, and 3) Reasons of not using Supportive-educative System Questionnaire was reliable, tested by KR-20, was 0.78. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results of this study revealed that:

1. Most of nurses (77.8%) used supportive-educative system regarding self-care to educate persons with DM. Most activities were done at a moderate level (67.34%), 24.48% were at low level, and 8.16 % were at high level; and

2. Nurses indicated that barriers to apply supportive-educative system regarding self-care to persons with DM were characteristics of organization (75.51%), characteristics of nurse (64.96%), characteristics of supportive-educative system (56.63%) and methods of knowledge communication and presentation (55.44%), respectively.

These findings suggest that nurses should be trained to use supportive-educative system in order to educate persons with diabetes mellitus. Moreover, organizations should facilitate in terms of space for teaching and budget.